

A fogyasztók érdekévédelmét szolgálja a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet tevékenysége. Képközlő: a húsárú érzékszervi vizsgálata

Újtévé-adók

A televíziós „fehér foltjainak” megszüntetését, a vétel javítását szolgáló ideai program befejezéseket kedden két televízióadó helyezett végleges üzembe a posta. Sikeres próbaüzem után az OIRT 10. csatornán, vízszintes antennaállással megkezdte az üzemszerű műsor-sugárzást a Nógrád megyei Patakon létesített 40 wattos televízió átjátszó adó. A teljesen automatikus berendezés a Kékesi adó jelét továbbítja. Az adóállomás — amely része az Ipoly völgyi községek televízióellátását javító programnak — a községben, valamint Nagyorosziban, Borsosberényben, Horpácson, Pusztaberkin, Erseküvadkerten.

Ugyancsak üzemszerűen működik már Sopronban az OIRT 32. csatornán, vízszintes antennaállással az új 100 watt teljesítményű adóberendezés, amely nemcsak a város gyengén ellátott területein, hanem a környékén is lehetővé teszi a tévé 2-es programjának a vételét.

Szerepkör nélküli település

— Merre van itt a kultúrház?
— Nincs kultúrház. Lebontották.
— Mikor épül helyette másik?
— Azt senki sem tudja.
— Nem hiányzik?
— Dehogynem. Mondtuk is a falugyűlésen, kicsoda dolog az, hogy minden falunak jár kultúrház, csak Csengelének nem.
— Maguk is eljártak a kultúrházba meg megnévték?
— Az asszonyok összenéznek a kerekpár fölött.
— Hogyne. Ha eljött Buga doktor vagy Madarász Katalin, ott volt az egész falu.
— Most hova járnak?
— A fiatalok beülnek az autóba, elmennek Kistelek-re vagy Kiskunmajsára a bálba, moziba. Az ilyen öregek meg csak a tollasbálba járnak.
— Hová?
— A tollasbálba. Megágyazunk este, lefekszünk, azt nézzük a tévét, míg el nem alszunk.

ben — a kilincsen lógott a napi sajtó, a könyvtáros cetli tűzött az ajtóra, hogy csak délután lesz kölcsönzés.

Kordás István, a községi tanács elnöke azt mondta, a VI. ötéves tervben nem is lesz kultúrháza Csengelének.

— Mennyibe kerülne újat építeni?
— Mai áron 8—10 millióba.

— Mennyit tudna ebből vállalni a helyi tanács?
— Semennyit. A községfejlesztési hozzájárulásból évi 300 ezer forint a bevételünk. Számolja ki, hány év alatt lenne ebből kultúrotthon! De nem is ez az egyedüli kiadás. Idén pont 300 ezer forintot költöttünk a vízhálózat bővítésére. Jövőre ugyanerre félmilliót tervezünk. Az utóbbi három évben hat utcát villamosítottunk. Az új utcákban muszáj közművesíteni.

— Központi támogatást nem kapnának kultúrház-építésre?
— Egyszerre semmi kilátás rá.

— Elvándorolnak a csengeliek?
— Négy éve megállt az elvándorlás. Sokan költöznek be a tanya- és faluba.

— Mozi van?
— Nincs.
— Hová mehetnek este a fiatalok?
— Kistelekre vagy Majsára. Most, hogy aszfaltos lett a Pántlika út, Kistelekre könnyebb eljutni. De Kiskunmajsa közelebb van. Nagyon jól felszerelt művelődési otthon működik ott. Szívesen járnának át a fiatalok, de most is csak terepjárával lehet oda eljutni, olyan rossz az út. 2400 méter utat kellene épí-

teni a megyehatárig. Ha Csongrád megyében kezdené megnézni, majd csak lépne a Bács megyei tanács is.

— Csak a kultúrház miatt járnának át Kiskunmajsára?
— Kisteleken nagyon nehéz építőanyagot szerezni. A majsai AFÉSZ-nél sokkal jobb az ellátás. Majsán többféle vasanyagot is kapni: nagyon keresi a lakosság fűlélőanyagát, kerítésnek, családi házakhoz teraszra. Tartós fogyasztási cikkekhez is könnyebben jutnának, ha mindkét szomszédos nagyközség útleteibe bármikor átmehetnének.

— Vagyis: ha helyben nem lehet teljes ellátást vagy nagyobb választékot biztosítani, legalább utat építsenek, hogy el lehessen jutni oda, ahol mindez hozzáférhető?
— Régóta kérjük a Kiskunmajsára vezető utat is. A megyei tanács építési és közlekedési osztályán rangsorolták az igényünket: a községek közötti összekötő utak kategóriájában a mi kérdésünk a tizenkettedik.

A szerepkör nélküli településnek annyi a szerepköre, hogy az ott élők — Csengelén éppen 2750 ember — minimális igényeinek kielégítését biztosítsa. Am nem mindegy — főként az ott lakóknak —, hogy hol háznak meg a minimális igények határát, s a település meg tud-e felelni e korlátozott szerepkörnek.

Tanács István

Kiszolgálva vagy kiszolgáltatva?

A jelenlegi ötéves tervben a lakossági fogyasztás bővülésének kétszeresét teszi ki a fogyasztói szolgáltatások növekedése. Ez az első eset, hogy az utóbbinak a fejlődési ritmusa gyorsabb, mint a fogyasztás egészéé, mivel az 1960 és 1970 közötti évtizedben — mint korábban is — elmaradt attól, a negyedik ötéves tervben pedig lényegében azonos mértékű volt. Van mit pótolni, van mit javítani! S ez főként akkor igaz, ha figyelembe vesszük: a következő években nincs mód az életszínvonal jelentősebb növelésére. Eppen ezért a szolgáltatások fontossága ugrásszerűen emelkedik. Ne feledjük: a mindennapi élet e területén a legszélesebb lakossági rétegek szereznek ismétlődő benyomásokat, tapasztalatokat, azaz a közhangulatot javítja vagy rontja mindaz, ami itt végbemegy.

Csupán a fogyasztási szolgáltatások esetében — a lakáskarbantartástól egészen a fodrászatig — 500 milliárd forint értékű állóeszköz zavartalan használatáról kell gondoskodni. S ez korántsem a szolgáltatások teljes köre, mert e fogalom ma már sokkal tágabb értelmű, az OTP, a takarékszövetkezetek lakossági pénzügyi tevékenysége éppúgy beletartozik, mint az egészségügyi, az oktatás, a szállítás, a telefon, s természetesen a termelés kiszolgálásának sok mozzanata úgyszintén. A Minisztertanács a közelmúltban foglalkozott a szolgáltatások korszerűsítésével, részeként annak a tervszerű és folyamatos munkának, amelynek keretében a kormány immár több mint egy évtizede következetesen figyelemmel kíséri az elért eredményeket, s nem kevésbé a gondok enyhítésének lehetőségét.

Tagadhatatlan a haladás. Napjainkban a szocialista szektornak 18 ezer szolgáltatóhelye van — ami viszont meghökkentő: ezeket mintegy háromezer cég működteti! —, s 95 ezer magánkisiparos szintén a lakosság rendelkezésére áll. Összesen 160 ezer ember dolgozik a fogyasztási szolgáltatásokban; munkájuk értéke 23,6 milliárd forint volt tavaly. A szolgáltatások többségénél mára a mennyiségi igények — várakozással, sorban állással ugyan, de — kielégíthetők, ám a kielégítés minősége rogtan bosszúságot okoz, s még inkább így van ez akkor, amikor maguk a mennyiségi igények sem válhatnak valóra. Ilyenkor válogat igazán a szolgáltató, s ennek hátrányait a megrendelés elutasításától az összeszappant, a borraivaló ellenére is silány munkáig, aligha szükséges ecsetelni.

1960 és 1980 között a gépjárműjavítás ára a huszonnégyszeresére nőtt, s míg 1960-ban a szolgáltatások 1,5 százalékát tette ki, idén eléri a 16 százalékot.

Területenként erős eltérések mutatkoznak a szolgáltatások hozzáférhetőségében, s még inkább színvonalában. Ugyanabban a szolgáltatási ágazatban a megrendelő

az egyik helyen valóban megkapja mindazt, amire igényt tart, a másik helyen viszont durva elutasításban, packázásban van része. S azok járnak el így vele szemben, akik belőle élnek! A ki nem szolgált, annál inkább kiszolgáltatott ügyfél sorozatban tapasztalhatja, hogy kezdetleges a tájékoztatás a szolgáltatás milyenségéről, áráról, a megrendelő jogairól; a szolgáltatóhelyek létrehozása, telepítése nem igazodik a tényleges szükségletekhez, ahogy gyakran a nyitvatartási időpontok sem; a vállalási körülmények és határidők, s ez utóbbiak betartása olykor a minimális követelményeknek sem felelnek meg; a számlázás sok esetben áttekinthetetlen. S akkor még szót eithetünk a mazatartásról, a hangnembről, illetve arról, hogy alig akadnak törekvések korszerű szolgáltatási formák kialakítására, mint amilyen például a teljes lakáskarbantartás vállalása, az általánnydíjas javítás.

Nem egyformán fejlődtek a különböző szolgáltatási területek, s ez bizonyos fokig érthető. Így a gépkocsijavítás, a háztartási gépek, eszközök karbantartása kedvezményekkel is ösztönzött fejlesztési terület volt. Az a baj, hogy a negatívumok olyan lényeges tevékenységekre is jellemzők, mint például a lakáskarbantartás. Márpedig aki tapátáztatni akar, s nem talál rá más vállalkozót, csak kontárt, azt aligha deríti jobb kedvre, hogy a városka új fotóműterme jól dolgozik. Nagyon gyakran tehát maga az igény kielégíthetősége eleve kiszolgáltatottá teszi az érintett családot vagy személyt, főként a községekben, de a városok javarészeiben szintén.

Sok olyan szolgáltatási terület van, ahol a termelékenység alacsony. Itt a fejlesztésnek természetes következménye a létszám növekedése, de kérdés, valóban mindenütt a létszám hiányzik-e, avagy a szervezethez, az eszközök jó kihasználása, az érdekltség a gyorsaságban, a jó minőségben?! A munkásszótalyhoz tartozó háztartások egy főre jutó szolgáltatási kiadása, borraivaló nélkül számítva, 3 ezer 271 forintot tett ki tavaly, azaz nem mellékes összeg. Amit a pénz fejében kapott a megrendelő, abban keveredett a kiszolgálás és a kiszolgáltatottság, s ez a keveredés annak a jó ízét, örömet is elrontja, ami rendben ment. A szolgáltatásban dolgozók tíz tisztességgel elvégzett feladat értékét kockáztatják tehát egy olyanval, ahol az ügyfél kiszolgáltatottnak érzi magát. S ott a bökkenő, hogy ezzel az aránnyal szívesen kiegyeznek, mert ma még a kiszolgáltató kiszolgáltatottsága a gyakoribb, holott ennek fordítottja a természetes. S mert ettől még távol vagyunk, lépnie nem a megrendelőnek kell.

MÉSZÁROS OTTÓ

Jó eredmények Munkágyűlés a Csepel Autógyárban

A legutóbbi műszakban a munkágyűlésen arról is tájékoztatták a gyár dolgozóit, hogy az autóbussz padlózást jelenlegi termelési nagyságrendjének megtartása mellett többszörösére növelik a vállalatnál kifejlesztett D-750 típusú járműcsalád gyártását. Licenc alapján új szervokormányt vezet be a gyár, s a magyar-szovjet kooperációban készülő hidromechanikus szervoszállító termelését az elmúlt évi 1200-ról a következő tervidőszak végéig 3000 garnitúrára növelik. Ugyancsak a munkágyűlésen jelentették be, hogy a vállalat idei nyeresége a tervezettnél kedvezőbben alakult, s ennek megfelelően növelik a jövő esztendői sanyképeség javítására helyezik a figyelmet.

Bányászváros vizellátása

Komlón, a vízgondokkal küzdő mecseki bányászvárosban, mikroprocesszoros vezérlőberendezést helyeztek üzembe a biztonságos vizellátás segítésére. A meglévő hazai gyártmányú gammaanalízis műszeresalárhoz kifejlesztett berendezés kiegyenlíti a kutak megterhelését, s a legkedvezőbb feltételeket teremti meg a vízhálózat működéséhez. Pontos áttekintést ad a víznyelő rendszer műszaki állapotáról, a szakemberek így hamarabb háríthatják el az üzemzavarokat. Jelentős fizikai munkától is mentesíti a vízművek dolgozóit, akiknek korábban tízenöt kilométert is gyalogolniuk kellett naponta, hogy a rendszert ellenőrizték. A mikroprocesszoros készülékkel kísérletképpen egy átemelő gépház összetett működését irányítják, majd rövidesen rábízák Komló egyik fő vízrendszerének, később pedig a város teljes vizellátásának vezérlését.

A biztonság ellenőrzése a Paksi Atomerőműben

Több mint hetévi megfeszített munka után, több tízmilliárd forint felhasználása nyomán az új esztendőben életre kel hazánk nukleáris erőművének első egysége. A nagy eseményt közeledtet jelzi, hogy a biztonság szavatolása érdekében két évvel ezelőtt minisztertanácsi határozattal létrehozott Paksi Atomerőmű állami indító és ellenőrző bizottság kidolgozta és kiadta a primerkörű első nyomáspótlóba megkezdésének engedélyezési feltételeit a VVER 440 mW-os blokkokra. E feltételek alkalmazása a beruházásban érdekelt valamennyi gazdálkodó szerv számára kötelező. Az engedélyezési rendszer célja, hogy számba vegyék az atomerőmű létesítésében, üzemeltetésében, az indításban szerepet játszó hatóságok engedélyek megadását, meggyőződjenek azoknak a követelményeknek a megtartásáról, amelyek lehetővé teszik az atomerőmű biztonságos üzemvitelét.